

<<

een reusachtige hazelaar en een eenvoudige speeltuin. Tegen een muurtje staat een verwrongen buizenconstructie die ooit een damesfiets moet zijn geweest. 'Fussballspielen ist hier nicht gestattet', vermeldt een bordje.

Anke rijdt meteen naar een hoek in het hofje. Ongeduldig, bijna. Ze wijst naar een balkon op de vierde verdieping, waaraan lege plasticen bloembakken hangen.

„Kijk, die hoek is nog steeds krom”, merkt ze onmiddellijk op. Inderdaad: de bovenste stang van de balustrade buigt in het puntje iets door. Een paar centimeter hooguit, maar toen het metaal in 2007 bezweek onder Ankes bescheiden gewicht, was het genoeg om haar de balans te ontnemen.

De laatste keer dat Anke in Hamburg was, was in 2011, om de echtscheidingspapieren met Michael te tekenen. Maar in dit hofje, stadssoase en onheilsplek ineem, kwam ze toen niet. De noodzaak was er niet en de behoefte evenmin, zegt ze.

Ze tuurt naar boven. Geen zucht. Geen traan. Zelfs niet de lichtste stemverheffing. Slechts een droge constatering. „Nou ja, zeg. Ze hebben er nog steeds niets aan gedaan.”

Plots is er gestommel op het laagste balkon, drie etages onder dat van Anke. Een slanke, donkere vrouw met rastahaar buigt haar hoofd over de balustrade, nieuwsgierig naar de stemmen die ze op de binnenplaats hoort. „Was macht ihr denn hier?”

„Hallo”, groot Anke vrolijk. Dan ziet de jonge onderbuurvrouw wie er is teruggekeerd naar deze plek. Verbazing maakt plaats voor bewondering. „Hey”, klinkt het vanaf het balkon, waar de flatgenoot van destijds een joggingbroek te drogen legt. „Du siehst gut aus! Besser!” Anke lacht breed. Trots, bijna. „Danke.”

Een duif strijkt klapwiekend neer op de tweede etage. Uit een ver raam klinkt technomuziek.

'Mutter von Balkon gestürzt', meldde het Hamburger Abendblatt op woensdag 2 mei 2007 in een kort, anoniem berichtje.

Een veertig jaar oude moeder is in de Kirchenstrasse (Altona-Altstadt) bij een val van een balkon levensgevaarlijk gewond geraakt. De vrouw zou haar evenwicht hebben verloren toen ze op de balustrade zat, en viel vanaf de vierde verdieping van het Mehrfamilienhaus. Ze is inmiddels buiten levensgevaar.

Buiten levensgevaar, ja, maar ook buiten kennis. Anke had gekraak gehoord bij haar landing. Takjes van de busstuur die haar val brak, waarschijnlijk, maar het kunnen ook haar ribben zijn geweest. Ze brak ze zowat allemaal.

Maar erger: kort voordat de zwaargewonde vrouw buiten westen raakte en de

Notarzt haar vroeg of ze d'r benen kon bewegen, gingen die ledematen erbij alsof ze aan iemand anders toebehoorden. Slap. Gevoelloos. Geen beweging meer in te krijgen.

Tien dagen later, toen Anke in het Asklepios-ziekenhuis benoorden de Elbtunnel ontwaakte uit haar coma, was in die situatie niets veranderd. Haar ruggenmerg was onherstelbaar beschadigd, hoorde ze. Lopen, dat zat er niet meer in, vertelden de artsen op ernstige toon. Het leek alsof ze over iemand anders spraken.

Anke moest zo snel mogelijk naar een in dwarslaesies gespecialiseerde kliniek in de wijk Boberg, aan de andere kant van de stad, ver van huis. Zes tot negen maanden zou ze daar wel zoet zijn, luidde het revalidatieplan. Zes tot negen maanden!

Anke had zich er – zo goed en zo kwaad als

“ZE TUURT NAAR BOVEN, GEEN ZUCHT, GEEN TRAAAN, ZELFS NIET DE LICHTSTE STEMVERHEFFING

dat ging – bij neergelegd dat ze de rest van haar leven invalide zou blijven. Maar het hoefde toch niet minimaal een half jaar te duren voor ze terug naar huis mocht? Die tijd had ze helemaal niet. Daarnaast: dagelijks stonden Michael en de jongens aan haar bed. Het kon toch niet zo zijn dat ze nog zó lang een dagelijks beroep op hun tijd en trouw zou moeten doen?

Ze wilde terug naar de Kirchenstrasse, besloot Anke. Bezorgde mensen wezen haar erop dat haar flatje niet over een lift beschikte. „Dat is dan mijn probleem”, had ze eigenwijs gezegd. Anke kwam thuis. Klar.

Half augustus 2007 passeerde Anke voor het eerst in maanden de drempel van het Mehrfamilienhaus. Rollend, ditmaal. Drie maanden eerder dan het revalidatieplan op zijn gunstigst voorschreef, maar voorschriften waren Ankes ding niet zo.

De oefeningen die ze in het revalidatiecentrum deed, kon ze thuis net zo goed, was ze van mening. Anke was opgelucht om terug bij de jongens te zijn. Om te slapen in haar eigen bed. Soms verging ze van de pijn. Vaak was ze uitgeteld door de morfine. Maar ze was er tenminste weer.

De Duitse overheid voorzag Anke van een trapklimber, een mechanisch steekwagentje dat je onder haar rolstoel kon schuiven en het mogelijk maakte om door het trappenhuis naar boven en beneden te komen. Maar dat lukte niet zonder iemands hulp. Als Anke op doordeweekse dagen naar buiten wilde, diende ze de thuiszorg te bestellen. Ze sprak dan alvast een tijd af met de hulpverlener wanneer ze weer naar binnen wilde.

Moest ze een simpel ommetje door het park vanwege plots regenvuien inkorten, dan had ze een probleem. Dan was de thuiszorg bij een andere cliënt en restte Anke niets anders dan wachten.

Ze leerde dat dit voortaan haar leven zou zijn, als mindervalide. Plannen. Vooruitdenken. Aanpassen. Meebuigen. Accepteren. Bij elke futiele activiteit moest ze rekening

houden met noodscenario's en daarop antiepuiden met een plan B. Wat als ze ergens niet kon komen? Wat als ze ergens niet kon plassen? Wat als ze ergens niemand trof?

Wat als. Altijd maar 'Wat Als'.

Wanneer je de met kinderkopjes geplaveide Fischmarkt oversteekt en de oude visafslag rechts laat liggen, bereik je een steiger die betrekkelijk ver de Elbe in steekt.

Links, in de verte, glinstert het protserige concertgebouw Elbphilharmonie, dat nog in aanbouw was toen Anke de stad verliet. Aan de overzijde van de rivier ontdoen kranen een Midden-Amerikaans containerschip onhoorbaar van zijn vracht.

De wind die al het havenlawaai verwaait, is hier altijd. Daarom houdt Anke zo van deze plek. Je kunt er urenlang turen naar de wereld die er de stad binnenvaart. En nadenken. De wind waait hier je hoofd schoon. Nu weer.

De val had Anke voorgoed veranderd, vertelt ze. Lichamelijk, dat was evident. Maar ook in een ander opzicht. In zekere zin was ze minder bang geworden. Besluitvaardiger dan ze al was, althans.

In dat opzicht leidde het balkonincident indirect het einde van haar relatie met Michael in. De afstand tussen de twee was in de periode voor die zomerse zondagavond al gegroeid. Maar pas toen ze in een rolstoel

zat, had ze de moed om er daadwerkelijk een punt achter te zetten. Door de tegenslag die ze gekend had, boezemde het vooruitzicht om alleen verder te moeten haar niet langer angst in. „Ik dacht: veel erger dan dit kan het toch niet worden.”

Inderdaad: het werd allerminst erger. Het was alsof er een Nieuwe Anke was geboren: initiatiefrijker en levenslustiger dan ooit.

Ze legde haar ziel en zaligheid in een nieuwe, eigen onderneming: Die Freizeitgeber, ofwel de Schenkers van Vrijetijd. Het was een soort uitzendbureau voor huishoudhulpen, al spreekt Anke liever van personal assistants. „Dat klinkt netter.”

In ieder geval namen de schoonmakers, boodschappenbezorgers of strijkers van Anke de vaak particuliere klanten werk uit handen. Net zoals Anke zelf had ervaren toen Sule, de Turkse thuishulp, haar woning en leven betrad.

Sule was onverzettelijk, secuur en plichtsgetrouw. Anke bewonderde haar enorm, te meer omdat Sule haar harde werk combineerde met de zorg voor een ernstig ziek kind. Anke entte haar bedrijfsprincipes op de eigenschappen van haar goedlachse thuishulp. De twee werden vrienden voor het leven.

Anke hield kantoor in een rijtjespand aan de Virchowstrasse, op steenworpafstand van haar appartement. Het bedrijfje groeide explosief en in ijltempo stonden er achttien personal assistants op Ankes loonlijst. Toch ging het mis. „Achteraf denk ik dat we te snel gegroeid zijn”, vertelt ze. „We kregen steeds meer opdrachten, maar hadden daar niet altijd de juiste medewerkers meer voor. Klanten liepen weg.”

Met haar compagnon besloot ze aanvankelijk tot een nieuwe begin. Die Freizeitgeber zou op kleine schaal een doorstart maken, ware het niet dat Ankes leven een nieuwe, onverwachte wending kreeg.

In haar kantoor aan de Virchowstrasse zit nu een gebouwenreinigingsdienst.

De eerste paar keer dat Anke Christine Simon in Ooststellingwerf kwam, kon ze er amper bij hoe donker het er was. En hoe stil. Het contrast met Hamburg kon haast niet

“DAT JE DE CONTROLE OVER JE EIGEN LICHAAM VERLIEST, DAT IS NIET TE BESCHRIJVEN

groter. Zou ze hier ooit kunnen aarden, vroeg ze zich wel eens af.

Ze had Fred Platje uit Oosterwolde leren kennen op een feest van een gezamenlijke vriendin. Beide hielden ze van techno. Fred was kunstenaar en fotograaf en verstond de kunst van het levensgenieten. In alles was hij het tegenovergestelde van Michael. Anke hield van de ontspanning die de Stellingwerfer met de paardenstaart over zich had en pendelde met haar jongens steeds vaker heen en terug.

Tot ze op een juniavond in 2011 geen zin meer had om terug naar Hamburg te rijden. Ze meldde haar zoons voor de volgende dag ziek van school. En toen nog een dag. En nog één. Anke en de jongens zouden permanent in Oosterwolde blijven.

Het roer omgooien. Het diepe in. Wéér durfde ze het aan.

Maandenlang getuigde een openstaand venster aan de Kirchenstrasse van Ankes impulsieve verhuisbesluit.

Boeggolven slaan dikke waterspeters op de ramen van de veerboot. De passagiersdienst op de Elbe glijdt van de kade bij de Fischmarkt in westelijke richting, langs containerschepen, langs het gebouw van het havenloodsgenootschap en aan de andere oever de stranden van Blankenese, met zijn villa's en luxe hotels.

Anke Platje-Simon heeft voor in de boot plaatsgenomen en praat honderduit. Het is jaren geleden dat ze hier voor het laatst was, maar ze kent Hamburg nog als haar broekzak. Bij elk gebouw, bij elke plek komt ze met weetjes of een anekdote. Er klinkt trots in haar stem.

Ze zou kunnen terugverhuizen, ja. De man die haar vijf jaar geleden naar de zuidoosthoek van Friesland trok, overleed in juni immers heel plots. Wat houdt haar dan nog in Ooststellingwerf, in dat onmetelijke platelandvacuum?

„Ik weet het niet, maar ik ben van de Nederlandse mentaliteit gaan houden”, zegt ze. Nederlanders zijn lossier, durven eerder te zeggen wat ze vinden. Anke zit zich zondagsavonds steevast te verknouwen voor het satirische tv-programma van Arjan Lubach. Hoe hij aanschopt tegen de autoriteiten, dat zou in haar hiërarchische geboorteland nooit kunnen.

Anke is dusdanig vernoederd, vertelt ze, dat ze er liever blijft.

Ze heeft bovendien zorg te dragen voor het bedrijfje dat Fred in Oosterwolde naliet: de 'Warung Boemboe', een rijdende winkel in Indische specialiteiten, waarmee haar chauffeur de Molukse wijken in Noord-Nederland aandoet. De vrouw die van het balkon viel, ruikt groeitansen. „Het kan allemaal nog veel beter”, stelt ze vastberaden, terwijl een duo in Lederhosen, voorzien van een halve liter pils, de veerboot betreedt.

Het is bijna tien jaar na de val, rekent Anke voor. Eén decennium na „de meest belangrijke dag van mijn leven”, zoals ze het zelf zegt. „Dat je de controle over je eigen lichaam verliest, dat is niet te beschrijven. Of je slaapt, of wakker bent: je voelt het altijd. Al-tijd.”

Anke hield er vroeger van om een strandwandeling te maken. Om het zand tussen haar tenen te voelen kriebelen. Ze rende twee keer per week hard, een kilometer of 15, langs de Elbe. „Ik kan het niet meer. Dat mis ik vreselijk.”

Maar Anke is niet bitter. Wat de val haar aan mobiliteit afpakte, won ze aan onbevangenheid terug. Anke Christine Platje-Simon maakte rigoureuze keuzes en omarmde het leven meer dan ooit.

Dat betaalde zich terug. Die Freizeitgeber. Sule. Fred. „Ik heb heel veel mooie mensen ontmoet. Laatst liep ik in Oosterwolde door de supermarkt, toen een vrouw mij omhelsde. Zomaar. Omdat je altijd zo positief bent, zei ze.”

Er hing een mevrouw aan het balkon. Ze schreeuwde, voelde haar houvast uit haar vingers glijden en hoopte maar dat het geen pijn zou doen. Niet wetend dat ze op dat moment veel meer losliet dan alleen de balustraderand.

